

2^e zondag van de Veertigdagentijd

21 februari 2016; PKN Wehl

Exodus 34: 27 - 35

Lucas 9: 28 – 37 [36]

Tempus fugit, een uitspraak uit de Romeinse tijd. Tempus fugit, de tijd vliegt. Voor we met onze ogen knippen, is de dag alweer voorbij. Onderhand is ook de tweede maand van 2016 alweer over de helft, terwijl we misschien voor ons gevoel net de feestdagen achter de rug hebben. Sterker nog, de omgesmolten chocoladekerstkransjes liggen alweer als paaseieren in de winkel.

Tempus fugit, de tijd vliegt, alles gaat voorbij. Het leven lijkt lang en toch als we terugkijken is het leven, ons leven tegelijkertijd snel voorbij gegleden. Te snel?

Misschien verlangen we terug naar vroeger, naar onze jeugdijaren, toen we jong en onschuldig waren en de toekomst nog voor ons open lag. Heimwee naar de tijd dat de wereld nog rustiger was en niet zo hijgerig als tegenwoordig, de tijd dat er nog respect was voor het gezag, we de ouderen met 'u' aanspraken.

Maar, die tijd is voorbij en zal nooit meer terugkomen. Herinneringen daaraan zijn mooi en waardevol. Momenten om te koesteren.

Zo is dat met veel gebeurtenissen in ons leven. Doet u uw ogen maar eens dicht en haalt u zich een bijzonder moment voor de geest - de geboorte van de kinderen, dat mooie uitzicht op vakantie, die bijzondere ontmoeting, de trouwdag - voelt u wat dat met u doet? U gaat zelfs stralen!

Zulke momenten, waarvan we de emoties vaak nog op kunnen roepen, kunnen ons nog steeds gelukkig maken, inspireren, kracht geven, misschien ook in moeilijke tijden steunen. Ze hebben als het ware een eeuwigheidswaarde. Ze gaan een leven lang met ons mee. Helaas zijn ze eenmalig en kunnen we ze niet overdoen.

We kunnen ook verstrikt raken in dat verleden. We zien dat bijvoorbeeld als mensen terugverlangen naar een Nederland voor alleen blanke, christelijke Nederlanders. Maar, is dat niet de tijd van 65, 70 jaar geleden, de tijd dat Nederland verzuild was en rooms katholieken, hervormden, gereformeerden, socialisten elkaar verketterden? Toen de mannen werkten en de vrouwen geacht werden kinderen te baren en op te voeden? Ook de periode waarin wij Nederlanders flink huis hebben gehouden in Indonesië? In de tijd dat 'geluk nog heel gewoon was', speelden andere problemen. Was het niet Prediker die al zei dat elke tijd genoeg heeft aan zichzelf?

Zo kan het verlangen naar geïdealiseerde, geromantiseerde, versteende herinneringen uit het verleden, ons afhouden van het onder ogen zien van de problematieken van deze tijd, van het hier en nu. Sterker nog, door de overtuiging dat vroeger alles beter was, staan mensen niet open voor verandering, vervallen ze in een leeg soort traditionalisme.

Herinneringen we kunnen er uren over praten. Over de positieve, maar ook negatieve ervaringen uit het verleden. Over hoe ze ons veel hebben geleerd en gevormd hebben tot wie we geworden zijn, als cultuur, als persoon. Voor we het weten, blijven ook wij erin hangen.

Welke herinneringen we ook in onze rugzak met ons meedragen, uiteindelijk geldt toch steeds weer: het leven gaat door.

Over al die aspecten van herinneren lezen we ook in de bijbel. We zouden kunnen zeggen dat de ervaringen destijds de mensen zo geraakt hebben, dat ze ze wilden blijven herinneren en met andere generaties wilden delen. Omdat zij hierin de hand van God hebben ervaren, of zelfs God hebben gezien. Dan zijn deze verhalen over die bijzondere ervaringen bedoeld om te inspireren, om van te leren, om mee te gaan op onze weg.

Neem dat verhaal van vandaag. Jezus staat op het punt om richting Jeruzalem te trekken. De vijandigheid tegenover hem is zo gegroeid, dat hij weet dat de kans groot is dat hij in Jeruzalem opgepakt wordt. Om kracht voor zijn tocht op te doen, trekt hij zich in gebed terug op een berg, even weg van de dagelijkse drommen mensen. Hij vraagt zijn naaste vrienden Johannes, Petrus en Jakobus met hem mee te gaan.

Boven aangekomen, vallen die vrienden in een diepe slaap. Eenmaal wakker geschrokken of misschien waren ze nog slaapdronken, zien ze Jezus stralen, zien hem zoals hij is, wie hij is en begrijpen ze die bijzondere band met God. Inzicht. Met de aanwezigheid van Mozes en Elia, beseffen ze hoe hij staat in de traditie van de Tora en de profeten. Ze zijn geraakt. Een openbaring? Een droom? Een visioen? Hoe dan ook, Petrus wil dat bijzondere moment vasthouden en stelt voor om 3 tenten te bouwen. Voor Jezus, Mozes en Elia. Maar, "Hij wist niet wat hij zei".

Want, dat bijzondere moment laat zich niet vastleggen. Een visioen vestigt zich niet. Gods heerlijkheid laat zich niet conserveren. Petrus wil het visioen vereeuwigen voorlopig met tenten, dan de kerkmuren eromheen, tenslotte een kathedraal: het monument van het visioen. Maar ook hij kan het niet vasthouden. Immers, al zou hij daar die tenten bouwen, uiteindelijk zijn het lege tenten, die hij tegen wind en weer staat te beschermen. Alleen omdat hij vindt dat het vooral moet blijven zoals het is. Daarmee verliest hij de realiteit uit het oog. Zo dreigt Petrus verstrikt te raken in het verleden, in een soort traditionalisme. Nee, hij wist niet wat hij zei.

De tijd gaat door. Mozes en Elia verdwijnen, Jezus trekt verder, daalt de berg af, naar het leven van alle dag en begint aan zijn tocht naar Jeruzalem. In dat dagelijkse leven, maakt het uit was hij doet. Daar maakt hij het verschil. Vasthouden aan die bijzondere ontmoeting, dat goede gevoel, heeft geen zin, zich laten inspireren wel. Staan in de traditie is dus voor Jezus als een weg die voor hem ligt. Traditie als een inspiratiebron voor alledag.

Tempus fugit.

Onderhand leven we in 2016. Onze samenleving is totaal anders en in z'n geheel niet meer te vergelijken met die van de tijd van Jezus. Verhalen, herinneringen, overtuigingen uit die tijd, zijn niet één op één over te zetten naar nu. Hoe graag we dat misschien ook zouden willen. Want, dat geeft houvast: zo staat het immers in de bijbel.

Maar, als we dat zouden doen, trappen wij in de kuil waar ook Petrus in dreigde te vallen. Dan weten ook wij niet wat wij zeggen.

De weg die Jezus gaat, de weg waarbij die Bijbelverhalen, de traditie een inspiratiebron is, die weg is veel moeilijker. Omdat we meer op onszelf zijn aangewezen. Het is aan ons, aan mij om in het dagelijkse leven, met alles wat op onze, op mijn weg komt, om daarin elke keer opnieuw dat joods-christelijke geloof gestalte te geven. Ga daar maar eens aanstaan!

Dat God ons op onze geloofsweg, op ons levenspad, tot inspiratiebron en steun moge zijn.
Amen

© *drs. Petra van der Voort, theoloog*

o.a. geïnspireerd op gedachten uit:

<http://www.pgenschede.nl/uploads/klant208/files/preel%20opst%2024%20februari%202013.pdf>